

Butikshundringen

Så fördelas en hundralapp som du spenderar i en livsmedelsbutik – ur konsumentens perspektiv

Uppdrag och bakgrund

Denna rapport är skriven av Svensk Dagligvaruhandel och syftar till att granska hur en hundralapp som konsumenten spenderar i en livsmedelsbutik fördelas över butikens kostnader och hur mycket som blir kvar i rörelseresultat.

Metod

För att beräkna butikernas största kostnader har i huvudsak årsredovisningssiffror från cirka 100 dagligvarubutiker analyserats. Kostnaderna har sedan omvandlats till en andel av den totala omsättningen. Denna andel har sedan översatts till motsvarande antal kronor av en hundralapp. För detaljer avseende metod och källor, se avsnittet "Metod och källor" i slutet av rapporten.

Rörelseresultatet är använt som mått på lönsamhet eftersom rörelseresultatet bäst visar intäkterna och kostnaderna som butikerna har för den faktiska butiksdriften.

Notera att det som presenteras i rapporten är siffror för den genomsnittliga livsmedelsbutiken baserat på ett urval av ungefär 100 butiker tillhörande olika kedjor. En enskild butik eller butikskedja kan självklart ha andra marginaler än de som redovisas.

Sammanfattning

När en konsument handlar för 100 kronor i en livsmedelsbutik går 60,91 kr till inköp av varor medan 12,1 kronor går till moms. Därefter går 12,76 kronor till personalkostnader och 4,80 kronor till externa kostnader, som bland annat lokalkostnader, säkerhet och marknadsföring. Även svinn och säkerhet kostar butikerna i snitt 5,09 kronor per hundralapp. Efter att dessa kostnader är borträknade lämnas genomsnittsbutiken med ett rörelseresultat på 2,81 kronor och dessa ska därefter täcka bland annat finansiella kostnader och skatt innan årets resultat. En butiks löpande kostnader uppgår alltså totalt till 97,19 procent av hundralappen.

Vad går en hundralapp som spenderas i en livsmedelsbutik till?

Hundralappen du betalar för dina matvaror täcker alltså många olika kostnader som butiken har, där varans inköpspris förstås är den största och kostar 60,91 kronor. Utöver varans inköpspris adderas även moms som motsvarar 12,10 kronor av hundringen. Att varans inköpspris är så stor del av hundringen beror på att alla varor i regel passerar ett antal aktörer innan den hamnar i din matbutik. Exempel på aktörer är jordbrukare som odlar grödor och föder upp boskap, livsmedelsföretag som tillverkar och förädlar varorna samt grossister och transportleverantörer - både i och utanför Sverige. Utöver de faktiska kostnaderna lägger även varje led i kedjan på sin vinstmarginal.

Butikens kostnader direkt påverkade av världsekonomin och utvecklingen i samhället

Utöver kostnaderna för varans inköpspris måste priset du betalar för dina matvaror också täcka andra stora utgifter som butiken har. Kostnaderna för personal är en sådan utgift och uppgår i genomsnitt till 12,76 kronor, inkluderat lön (8,74 kronor) och arbetsgivaravgifter (4,02 kronor). De externa kostnaderna äter upp 4,80 kronor av hundringen och avser till exempel

hyra-och lokalkostnader (3,18 kronor) varav 1,44 kronor går till el och värme. Marknadsföringskostnaderna upptar en relativt liten del av de externa kostnaderna (0,29 kronor).

Även stöld, svinn och övriga brott har tyvärr ökat i dagligvarubutikerna. Dessa brott har alltså blivit alltmer kostsamma och uppgår till totalt 3,61 kronor av hundringen, men motsvarar i verkligheten miljardbelopp för de svenska dagligvarubutikerna. De 3,61 kronorna består dels av inköpskostnaderna av varorna som går förlorade på grund av stöld eller att de blivit gamla, och dels av inköpskostnaden för att ersätta dessa varor. För att motverka stöld och brott i butikerna krävs säkerhetsåtgärder, som i snitt kostar butikerna 1,48 kronor per hundralapp.

Butikshundringen

Så fördelas en hundralapp ur konsumentens perspektiv

Varans inköpspris 60,91 kr

Personalkostnader 12,76 kr

Arbetsgivaravgifter 4,02 kr
Lön 8,74 kr

Säkerhet & Svinn 5,09 kr

Säkerhet 1,48 kr
Övriga brott 1,20 kr
Stöld 1,11 kr
Svinn 1,30 kr

Externa kostnader 4,80 kr

Hyra- och lokalkostnader 3,18 kr
- El 0,96 kr
- Värme 0,48 kr
- Övriga hyres och lokalkostnader 1,74 kr

Marknadsföringskostnader 0,29 kr
Övriga externa kostnader 1,33 kr

Moms 12,10 kr

Avskrivningar 1,45 kr
Övriga rörelsekostnader 0,08 kr

Rörelseresultat 2,81 kr

Metod och källor

De största kostnadsposterna, varans inköpspris och personalkostnader, har beräknats som en funktion av cirka 100 representativa *dagligvarubutikers* årsredovisningar. Butikernas kostnader har beräknats genom att räkna ut kostnadspostens procentuella andel av omsättningen. Andelarna, mellan 0 och 100 procent, har sedan konverterats till hundralappen vilket gör att Butikshundringen på ett bra sätt representerar kostnadsfördelningen för en slumpmässigt utvald dagligvarubutik i Sverige. Denna metod har också använts för att beräkna avskrivningar samt rörelseresultat. Primärt har årsredovisningar från enskilda *franchisetagare* använts och geografiskt finns butiker från både norr och söder representerade.

Utöver detta har ett antal olika källor använts för att hitta och beräkna de övriga kostnadsposternas storlek. Dessa har sedan bearbetats tillsammans med förstahandsdata från årsredovisningar för att kunna redovisas som en andel av en hundrakronorssedel.

Varans inköpspris

Inköp av varor

Beräkningsgrunden är ett representativt urval av ungefär 100 årsredovisningar från *dagligvaruaktörer*. *Varans inköpspris* är beräknat som en procentuell andel av rapporterad omsättning.

Moms

Har beräknats utifrån snittförsäljning av varor med 25 respektive 12 procent moms i dagligvaruhandeln.

Personalkostnader

Arbetsgivaravgifter och lön

Representativt urval av cirka 100 årsredovisningar från *dagligvaruaktörer*. *Personalkostnader* är beräknat som en procentuell andel av rapporterad omsättning. Personalkostnader har sedan delats upp, vilket låter sig göras eftersom arbetsgivaravgiften är en funktion av lönen.

Externa kostnader

Hyra- och lokalkostnader

Denna kostnadspost är beräknad med hjälp av siffror från Statistiska Centralbyråns Företagsenhet.

El och värme

Butikernas kostnader för el och värme har beräknats med hjälp av Eurostats inflationsjusterade årliga index "*Electricity prices components for non-household consumers*" för 2022.

Övriga hyres- och lokalkostnader

Har beräknats utifrån att kostnaden för el och värme dragits bort från den totala kostnaden för hyror och lokaler.

Svinn och säkerhet

Säkerhet

Kostnaden för säkerhetsrelaterade åtgärder är beräknade utifrån Svensk Handels rapport "Stölder och svinn i detaljhandeln" från 2021.

Övriga brott

Kostnaden för övriga brott är beräknad baserat på Svensk Handels "Trygghetsbarometern helåret 2022".

Stölder och svinn

Har beräknats utifrån Svensk Handels rapport "Stölder och svinn i detaljhandeln" från 2021.

Avskrivningar

Beräkningsgrunden är ett representativt urval av cirka 100 årsredovisningar från *dagligvaruaktörer*. *Avskrivningar* är beräknade som en procentuell andel av rapporterad omsättning.

Rörelseresultat

Beräkningsgrunden är ett representativt urval av cirka 100 årsredovisningar från *dagligvaruaktörer*.